

LBRIS

We know
books

Alexandru Colotenco

**SCRISORI
FĂRĂ
@DRESĂ**

ROMAN

16+



Editura ARC

CUPRINS

Prolog despre un om care voia să dispară frumos	5
Partea I. ANATOMIA CĂDERII	7
Capitolul I. Podul viselor, scara coborâtoare	9
Capitolul II. Reinstalare: versiunea BETA	12
Capitolul III. Minciuna ca formă de compasiune față de realitate	16
Capitolul IV. Conversații cu morți și lucruri vii	19
Capitolul V. Pilda de la Calul Alb	22
Capitolul VI. Sindromul scenei părăsite	26
Capitolul VII. Unde timpul miroase a mentă și a sudoare	29
Capitolul VIII. Supă cu lapte și semnale moarte	32
Capitolul IX. Căpșuni cu elice	34
Capitolul X. Sâmbăta ca ultimul roman	38
Capitolul XI. Strada viselor și a senzațiilor străine	43
Capitolul XII. Plaja unde vântul vorbește în locul nostru	47
Capitolul XIII. Interludiu: flux fără centru	52
Capitolul XIV. Camera în care locuiește tăcerea	56

Capitolul XV. Prolog la ceva ce aproape a fost iubire	61
Capitolul XVI. Varianta mea neautorizată	65
Capitolul XVII. Orașul în care am murit prima dată	68
Capitolul XVIII. Hotelul „Sau”	71
Capitolul XIX. Cei care nu mai sunt	73
Capitolul XX. Ultima scrisoare (poate nu pentru mine)	76
Partea a II-a. ELOGIUL RĂMÂNERII	79
Capitolul I. Restaurarea fișierelor de sistem	81
Capitolul II. Control+z	84
Capitolul III. Entropia în hi-fi	87
Capitolul IV. Prieteni neconfirmați	90
Capitolul V. Katia. Live din 2009	94
Capitolul VI. Nevroza revenirii	98
Capitolul VII. Lada. Dragostea temporară fără actualizări	102
Capitolul VIII. Micul dejun de plastic	106
Capitolul IX. Sfârșitul dinaintea începutului	110
Capitolul X. Efectul secundar al prezenței	113
Capitolul XI. Vârsta ca BUG în simulare	116
Capitolul XII. Lipsa obișnuinței de a fi	119
Capitolul XIII. Dialectica inutilului	121
Capitolul XIV. Plimbarea ca formă de întoarcere	123
Capitolul XV. Corpul nu este un inamic	126
Capitolul XVI. Sasha, supă și coexistența	129
Capitolul XVII. Lăptăria și momentul	132
Capitolul XVIII. Somnul care nu trebuie descifrat	135
Capitolul XIX. Ecolul (întâlnirea cu Felix)	137

Capitolul XX. Orașul care nu mai există	140
Capitolul XXI. Casa în care a fost „niciodată”	143
Capitolul XXII. Biblioteca ca loc al nespusului	146
Capitolul XXIII. Cheile de la apartamentul nimănuui ...	148
Capitolul XXIV. Acțiuni lente	150
Partea a III-a. MITOLOGIA LINIȘTII	153
Capitolul I. Întoarcerea – nu e BUG, ci test	155
Capitolul II. Ceai negru și pulbere albă	158
Capitolul III. Lumină roșie și zgomot alb	161
Capitolul IV. Pocăința ca sevrăj post-amfetaminic	164
Capitolul V. Scrisoare pentru Yuna (nescrisă)	167
Capitolul VI. Stația „Oprire”	169
Capitolul VII. Re-creare	170
Capitolul VIII. Dialog cu oglinda	172
Capitolul IX. Întoarcerea în bucătărie	174
Capitolul X. Yuna (nu e un final)	176
Capitolul XI. A fi împreună nu înseamnă a fi identici ...	178
Capitolul XII. Bâzâitul frigiderului ca fundal al unei noi vieți	180
Capitolul XIII. Obiceiurile vechi vorbesc în șoaptă	183
Capitolul XIV. Evenimente mărunte ca repere	185
Capitolul XV. Amurgul în care nimeni nu te salvează ...	187
Capitolul XVI. Încercarea de a fi „adult”	189
Capitolul XVII. Déjà-vu la stație	191
Capitolul XVIII. Noua versiune a sinelui nu o anulează pe cea veche	193
Capitolul XIX. Nu e plăcut	195
Capitolul XX. A doua zi	198

Capitolul XXI. Scrisoarea care n-a fost	201
Capitolul XXII. Rue de Lappe sau Cum orașul ne șoptește	204
Capitolul XXIII. Prima ceartă	206
Capitolul XXIV. O noapte întâmplătoare pe malul râului	208
Capitolul XXV. Ziua în care nimeni nu s-a salvat	210
Capitolul XXVI. Les Halles. Vise sub pământ	212
Capitolul XXVII. Camera cu oglinzi	215
Capitolul XXVIII. Sex shop și clătite	218
Capitolul XXIX. Scrisoarea fostei	221
Capitolul XXX. <i>Le dernier matin</i>	223
Capitolul XXXI. Întoarcerea la un punct, nu la un plan	226
Capitolul XXXII. Răcoarea ușoară a stabilității	229
Capitolul XXXIII. Trafic intern	232
Capitolul XXXIV. Sex fără dramaturgie	234
Capitolul XXXV. Omul nou nu e cel la care totul e altfel, ci cel care nu mai fuge	236
Capitolul XXXVI. Cafea neagră și planuri care nu există	239
Capitolul XXXVII. Frica umană	242
Capitolul XXXVIII. Primul „poate” ca formă a viitorului	245
Partea a IV-a. GEOGRAFIA REVENIRII	249
Capitolul I. Noua obișnuință	251
Capitolul II. Zilele de lucru care nu dor	254
Capitolul III. Amintiri care nu mușcă	257

Capitolul IV. Omul nou în bucătărie	260
Capitolul V. Primul „dacă e nevoie – ține-te de mine” ...	262
Capitolul VI. Întoarcerea la vechiul sine pentru trei zile	264
Capitolul VII. Conversație fără corp	266
Capitolul VIII. Pisica pe nume Lara	268
Capitolul IX. Iarna ca turnesol	270
Capitolul X. Anul Nou fără artificii	272
Capitolul XI. Disputa care nu ne-a distrus	274
Capitolul XII. Pierderea care nu ne-a aparținut, dar tot ne-a durut	276
Capitolul XIII. Primăvara care parcă iartă totul	278
Capitolul XIV. Călătoria care nu a fost o fugă	280
Capitolul XV. Întrebarea pe care nimeni nu a pus-o	282
Capitolul XVI. Întoarcerea care nu a fost un sfârșit	284
Capitolul XVII. Semnul rupt	286
Capitolul XVIII. Cea mai scurtă viață	288
Capitolul XIX. Rămășițele lumii	291
Capitolul XX. Persoana a treia singular	294
Capitolul XXI. Supraviețuire	297
Capitolul XXII. Un vis	299
Capitolul XXIII. Punctul	301
Epilog despre un om care a învățat să rămână	303

Ediție apărută cu contribuția financiară a Ministerului Culturii,
în conformitate cu decizia Comisiei de selecție pentru editarea
cărții naționale.

Colecția **KMZero** este coordonată de Iulian Ciocan.

Redactori: *Alina Hucai, Iulian Ciocan*
Concepție grafică: *Mihai Bacinschi*
Copertă: *Alexandru Popovici*
Redactor tehnic: *Marian Motrescu*

Editura Arc

str. G. Meniuc nr. 3, MD 2009, Chișinău;
tel.: (+373 22) 73-36-19, 73-53-29; fax: (+373 22) 73-36-23
e-mail: info.edituraarc@gmail.com; www.edituraarc.md

DIFUZARE: SC ALLAS TRADING SRL

500256, Brașov, jud. Brașov, str. Jepilor nr. 6, bl. A6B, ap. 7;
tel.: 0368-452038; fax: 0368-452039
e-mail: books@allas-trading.com; www.cumparacarti.ro

© Alexandru Colotenco
Editura Arc, 2025

DESCRIBEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA

Colotenco, Alexandru.

Scrisori fără adresă: Roman: 16+ / Alexandru Colotenco; concepție
grafică: Mihai Bacinschi; copertă: Alexandru Popovici. – [Chișinău]: Arc,
2025 (Bons Offices). – 311 p. – (Colecția „KMZero” / coordonată de Iulian
Ciocan, ISBN 978-9975-0-0942-3).

Cu contribuția financiară a Ministerului Culturii. – [600] ex.

ISBN 978-9975-0-1016-0.

821.135.1(478)-31

C 62

PROLOG

DESPRE UN OM CARE VOIA SĂ DISPARĂ FRUMOS,
DAR, ÎNTR-O ZI, PUR ȘI SIMPLU, A RĂMAS

N-am știut niciodată de ce să vorbesc despre mine.
Sau, mai exact – pentru ce,
din moment ce tot ce rostim devine străin
chiar în clipa în care fraza se încheie.
Fiecare *eu* e deja învechit înainte de punct.
Fiecare *a fost* – o peliculă cenușie
pe pielea prezentului.

Și totuși, într-o zi, am început să scriu.
Nu pentru că voiam,
ci pentru că nu puteam să nu o fac.
Pentru că ceva se întâmpla înăuntru.
Pentru că omul nu e doar ceea ce face,
ci și ceea ce reușește să salveze de la destrămare.

Mă cheamă Alex.

Nu sunt erou, nici martor, nici victimă.

Sunt un supraviețuitor.

Fără război. Fără glorie.

Doar în interiorul propriei mele minți.

Doar într-o viață în care iubirea

nu e un răspuns,

ci un motiv să rămâi.

Poate că aici nu veți găsi adevărul.

Dar s-ar putea să vă regăsiți pe voi –

în detalii, între paranteze,

în pauzele dintre gesturi.

Pentru că, sincer,

n-am scris ca să explic,

ci ca să nu pierd urma respirației.

Tot ce veți citi mai departe

nu e o poveste.

E ceea ce rămâne

când omul dispare,

dar lumea încă își amintește de

pașii lui prin bucătărie,

de sunetul apei în baie,

de vocea din căști.

Partea I

ANATOMIA CĂDERII

Capitolul I

PODUL VISELOR, SCARA COBORÂTOARE

O, abis... Nu ești nici loc, nici metaforă – ești o vibrație veche cât o casetă VHS, care, în întuneric, ia forma unui dumnezeu uitat. Tristețea ta nu plânge, ci palpită – și-n acea vibrație se nasc fiare cu gheare de gheață, asemenea degetelor unui iubit dispărut, înfipite în centrul a ceea ce odinioară se numea *eu*. Nu știu cu ce voce mi se adresează destinul – poate vocea lui Brian Molko, fragilă, răgușită și aproape dure-roasă, care se strecoară printre gânduri ca un ecou al singurătății, un cântec ce leagănă sufletele celor ce nu vor fi niciodată.

Printre ruine, între cărți îngropate sub cenușa secolilor, se conturează o viziune: melancolia lui Chagall, *Singurătate* –, dar figura nu e om, ci gol. Un suflet rupt levitează deasupra unui sens care ar fi putut exista,

dacă cineva l-ar fi putut spune. În acest abur al uitării, sunt un locatar al coridoarelor mute, ca și cum din întreaga viață n-ar fi rămas decât un miros de lac vechi, praf, hârtie umedă și licărirea acelei lumini de vară în care copilăria s-a dizolvat, ca heroina într-o lingură.

Scena se schimbă. Un salon alb, steril, pregătit parcă pentru o disecție a conștiinței. Iar eu eram un obiect, nu un subiect.

– Cum te simți, Alex?

Vocea medicului e artificială, nivelată, fără vibrații – ca sunetul de fundal într-un joc video. Iar eu, un personaj lăsat pradă sieși, zâmbesc oblic și rostesc:

– Ca unul rătăcit în podul propriei memorii, care nu mai găsește scara în jos.

Și privirea aceea. Nu e milă. Nici empatie. Doar: *Înțeleg.*

Un *înțeleg* care nu cere explicații – pentru că totul e deja scris, și tu ești scenariul. Că sevrăjul nu e durere. Durerea e ceea ce rămâne după ce ea trece.

Fata din salon – aduce cu Mary. Dar Mary e moartă. Sau s-a deconectat. Sau poate că nici n-a existat vreodată.

Și eu? Cine sunt? James Sunderland?

Un jucător pierdut într-un joc fără salvări?

Pe noptieră – un bilețel. Scris de o altă mână. Cuvintele – ca un *glitch* în codul realității:

Nu poți fugi de adevăr.

Dar dacă adevărul sunt eu? Dacă eu sunt virusul care a infectat simularea?

Îmi privesc mâinile. Sângele uscat, dovada tăcută a unor fapte pe care nu le pot atinge.

Iar memoria... e tulbure, ca un vis povestit prea târziu.

Poate că n-am murit din cauza substanțelor, ci din imposibilitatea de a-mi aminti.

Capitolul II

REINSTALARE: VERSIUNEA BETA

Externare. Un cuvânt care sună ca o victorie într-un film ieftin despre vindecare. Dar în spatele lui e o gaură căscată, o prăpastie între litere, de unde pare să vină mirosul de clor și disperare. Stau în pragul spitalului de psihiatrie, cu un document mototolit în mână – o copie a realității pe hârtie subțire, unde diagnosticele arată mai ordonate ca mine.

– Ei bine, spune medicul. Vocea lui ricoșează prin spațiu ca o minge într-un hangar gol. Ești din nou printre cei vii.

Dar pe cine are în vedere?

Mama mă așteaptă la ieșire. Poartă paltonul acela din 2003, dar frica din ochii ei e proaspătă, tremurătoare, ca apa într-o sticlă de plastic. Urcăm în mașină. Pornește căldura. Tace. Fiecare cuvânt pare o grămadă fără cui.

– Cum te simți? Întreabă. Fără să se uite. Doar privind prin parbriz.

Încerc să spun ceva, dar din interior iese doar o croare de încărcare. Atacul de panică vine în acea noapte. Casa, odată familiară, acum miroase a săpun străin și vinovăție străină. Patul pare prea adânc – o groapă. Totul începe cu o mâncărime în degete, apoi vine căldura în piept și nu mai ești om, ci un vas în care fierbe ceva fără nume.

Mă uit pe geam – inspir. În plămâni – sticlă groasă. Gravitația cedează. Pereții se unduiesc ca o cortină într-un teatru gol. Apoi totul crapă. Sunetul e ca și cum inima s-ar rupe nu dinăuntru, ci din afară.

Mama cu o ceașcă de ceai. Degetele ei sunt arse, dar nu simte durerea. Nici eu, nici ea – nu simțim.

– Iarăși? – șoptește.

Dau din cap. Sau poate doar clipesc.

Mi-e frică. Spune ea. Dar nu e frică – e un țesut subțire între prăpastia mea și a ei.

Și mie. Spun eu. Dar fricile noastre emit pe frecvențe diferite.

Lumea din afară – o hologramă defectă. Totul se repetă, dar cu un mic decalaj. Fețele – ca NPC-uri, cartierele – ciclice, umbrele – vii. Merg pe sticlă, iar dedesubt sunt miliarde de ochi. Undeva se aude vocea mamei. Un ecou dintr-o versiune paralelă a lumii.

Sticla crapă. Cad. Și durerea mă aduce înapoi. În cameră. La mama. În realitatea cu fisuri.

– Ai căzut, șoptește. De parcă aș fi un program care dă *crash*.

Aș vrea să spun că îmi pare rău. Dar cum vindeci ceva care nici nu poate fi formulat?

Nu a fost un moment anume. A fost un reziduu. O mușcăială pe eul interior. Totul s-a întâmplat ca o catastrofă lentă. Datorii, substanțe, oglinzi în care se reflecta altcineva. Am pus pe masă „setul eliberatorului”: *zolpidem, alprazolam, pregabalin*. Vodca drept conductor. Totul părea aproape poetic. Aproape corect. Aproape etern.

Dar viața s-a dovedit a fi o cățea încăpățânată.

M-am trezit în spital, legat cu curele. Lumea era albă, ca un ecran fără semnal.

Primul lucru pe care l-am văzut au fost ochii mamei. În ei, o teamă care mă făcea să vreau să ies din propriul corp.

– Cum ai putut? a întrebat.

Nu știam. Nici acum nu știu.

Psihiatrul era din aceia care nu cred în epitețe.

– Ai tulburare bipolară, a spus, de parcă pronunța marca unei mașini de spălat.

– Nu schimbă cu nimic situația, am ridicat din umeri.

– Crezi că moartea e o soluție logică?

Am tăcut. Logica nu e chiar o companie constantă în povestea mea.

– Ești viu, a spus el. Și poți alege ce faci mai departe.

Am zis:

– Am distrus tot. Am luat credite, am făcut propuneri necunoscutelor. Mă credeam nemuritor. Apoi am căzut. Am căzut. Am căzut.

– E o boală, a zis el.

– E comod să te justifici așa...

– Poate. Dar și adevărat.

Mi-a oferit o alegere: să rămân sau să dispar.

A trăi părea o opțiune absurdă. Dar una rafinată. Aproape un *performance*. Aproape un act de rezistență. Și am ales să rămân. Măcar de probă.

Minciuna e singura monedă stabilă. Dar uneori, dacă te uiți atent, în ea e cuprins și adevărul.

Capitolul III

MINCIUNA CA FORMĂ DE COMPASIUNE FAȚĂ DE REALITATE

Mințeam cu ușurința cu care respiram – nu din intenție, ci din necesitate. Nu pentru câștig sau efect dramatic, ci pentru că adevărul era prea ascuțit, conturat ca un ciob pe pervazul dimineții. Minciuna era o țesătură de mătase cu care acopeream găurile căscate între mine și lume.

Mințeam despre mine așa cum un pictor „minte” pânza: nu pentru a înșela, ci pentru a supraviețui.

O, cum mă transformam! Într-o singură seară, într-un bar cu fum și jazz lent, puteam deveni oricine – un antreprenor din Viena, care și-a ratat primul start-up și scrie un roman despre eșec; un artist post-conceptual, respins de piața de artă; un anarhist scandinav, blocat în golul post-sovietic. Minciuna

curgea nu din dorință, ci dintr-un vid – o gaură neagră între mine și oglindă.

Și mai înfricoșător era însă că îmi doream și eu să cred în aceste măști.

N-am fost un narator de încredere. Nici atunci, nici acum. Povestesc totul cât pot de fidel, dar nu este însăși tentativa de a povesti o interpretare? Unde se termină trăirea și unde începe regia? Poate că dramatizez totul, ca să par viu. Sau poate, dimpotrivă, minimizez totul, ca să nu înnebunesc de sinceritate.

Mania nu e o furtună. E o sirenă.

Îți cântă la ureche ca și cum ai fi singurul care a înțeles cum funcționează universul. Tu ești alesul, tu ești arhitectul sensului, tu ești un zeu într-un corp fără asigurare.

Și primeam acest dar otrăvit cu recunoștință, așa cum primești vinul de la călău, înainte să-ți explice de ce viața este o greșeală.

Baruri, apartamente, bucătării nocturne, mâini străine. Alunecam prin realitate ca o picătură de mercur – strălucitor, de neatins, imoral. În acele nopți nu eram subiect. Eram un proces. Un mecanism integrat în ritm. Muzica, sexul, gloria – toate făceau parte dintr-un algoritm extern, care nu-mi cerea nici responsabilitate, nici memorie. Doar reprezentăție.

Și apoi venea dimineața.

Dar nu era despre lumină. Era despre demascare.